

Fra myter om ræverøde lærere og flippede forældre til en faglig stærk skole i takt med tiden

*Helsingør lille Skole har taget hele turen fra at været startet som anti-
autoritær over de politisk ræverøde 70'ere til en skole, der står stærkt i
både lokalsamfund og på det faglige. En skole, der er fulgt med tiden
og en af landets ældste lilleskoler*

Tekst og foto: Per Vinther

Louise Brandt, pædagogisk leder
og
Gitte Baaring Hansen, skoleleder

Jeg kommer til Helsingør Lilleskole dagen efter, at skolens 10. klasse er kommet hjem efter tre uger i Gambia. De 16 elever og to lærere stod pludselig uden hjemrejse efter flyselskabet Spanairs krak. Efter nogle turbulente dage lykkedes det at skaffe hjemrejsebilletter. Pris: 32.000 kr.

»Det var jo et chok, da jeg hørte i nyhederne, at Spanair var krakket. Det satte gang i telefoner og kommunikation, men jeg kunne ikke få fat i dem nede i Gambia, og det var noget frustrerende. Endelig kom jeg igennem med en sms, og så forstod de, at vi havde et meget stort problem.« Det fortæller skoleleder Gitte Baaring Hansen.

Helsingør Lilleskole har i 15 år sendt 10. klasse til Gambia, hvor de gennem nogle gambianere med tilknytning til skolen har kontakter til en skole og en landsby en lille dagsrejse fra Gambias hovedstad, Banjul.

Landsbyen hedder Kuntaur Fulla Kunda, og skolen Kuntaur Upper Basic School. Det er langt ude på landet og uden for almindeligt dækkende mobilsignal og internet.

Men med en masse bøvl lykkedes det altså at få alle hjem.

Både Gitte Baaring Hansen og pædagogisk leder, Louise Brandt, er lettede over, at det ikke medførte større

problemer, selv om de har brugt rigtig meget tid på sagen.

Skolen ligger et godt ejendoms-mæglerstenkast fra havet og alligevel midt i byen Helsingør. Det er egentlig et gammelt pensionat, Borrevold, som skolen købte i sin tid. Stedet var hovedkvarter for nazisterne under krigen.

Skolen er fra 1962 og fylder 50 år den 2. september. Det gør den til en af de ældste lilleskoler.

»Det var forældre, der ville noget andet. Et opgør mod det autoritære, og hvor børnene var i centrum. Det var middelklasseforældre og akademikere, der startede den. Meget handlede om mødet mellem børn og voksne og om ligeværdighed. Det gennemsyrrer det hele den dag i dag, og skolen har fulgt med tiden,« siger Gitte Baaring Hansen.

10. klasse er obligatorisk

Skolen blev først politisk og socialistisk i 70'erne, og myterne løb by og omegn rundt: nøgne børn og voksne, Kinaemner, ræverøde socialister, kampe på generalforsamlingen, ren anarki. Det forsvandt i 80'erne.

»Fagligheden kom ind. Vi fik overbygning fra midt i 80'erne, indtil da havde vi kun haft til 7. klasse. Vi havde

10. klasse fra begyndelsen i overbygningen. Den er obligatorisk, og det er den stadigvæk. Vi afholder folkeskolens 10. klasseprøve,« fortæller Gitte Baaring Hansen.

Her spores allerede et problem:

»Udfordringen for os og for 10. klasse er, at de egentlig skal have afgangsprøve fra 9. klasse for at komme i gymnasiet. 10. klassens prøve er ikke adgangsgivende til gymnasiet, kun til HF. Men gymnasiet tager vores elever alligevel, ja de tager vores elever med kyshånd,« siger Louise Brandt.

»Ja vi kan spore lidt civil ulydighed fra gymnasierne,« tilføjer Gitte Baaring Hansen med et smil.

»Vi er jo også presset af, at politikerne vil have børnene igennem sy-

stemet så hurtigt som muligt. Vi forholder os til problematikken løbende, og vi orienterer elever og forældre om, hvad overbygningspakken indeholder. Vi er enige med forældrene om, at vores børn ikke skal stilles dårligere, men vi skal ændre det hele, hvis vi skal have afgangsprøve i 9. klasse,« siger Louise Brandt.

»Vi har afgangsprøverne og det, de skal kunne, integreret i undervisningen. Det er svært at tage ud, og 10. klasse er vigtig, fordi de bliver dannede, studieparate, livsduelige og modne. Og gymnasiet siger jo klart, at vores elever er meget modne og egnede,« pointerer Gitte Baaring Hansen.

Unge engagerede lærere

For skolen er det vigtigste, at børn oplever, at de er et menneske i udvikling, at der tænkes i helheder. At børnene er nysgerrige, at de undres samt, at det musisk kreative fylder meget. Det skal der engagerede lærere til at opfylde.

»Lærerne her har en stærk teamkultur og er i udvikling hele tiden. De diskuterer ofte, og gruppen af lærere er unge, fordi vi har haft et generations-skifte. Man er på det alderstrin, hvor man er stærkest, og lærerne får lov at lave det, de er gode til og brænder for. Alle teams brænder for undervisningen,« siger Gitte Baaring Hansen.

»Vi inddrager eleverne i demokrati og ansvar for egen læring. Vi er en skole for det enkelte barn og fællesskabet med hele mennesker og med læring gennem hele kroppen. De skal bruge det musisk kreative, bruge sanserne. De skal være trygge og de skal ses, og vi skal møde dem i øjenhøjde,« fastslår Louise Brandt.

Selv om skolen hviler på et solidt fundament og altid har været fyldt op, kan de godt mærke krisen.

»Vi oplever, at folk prioriterer deres midler. F.eks. har vi ingen venteliste til børnehaveklassen i år, og det er vi ikke vant til. Vi må jo spørge os selv: Hvad skyldes det?« siger Louise Brandt.

»Kommunikerer vi godt nok, og hvad siger forældrene om os?« tilføjer Gitte Baaring Hansen.

Hun har været her siden 1990 og leder siden 2002, og hun kalder det "en rigtig god skole", som hun roser for en flad struktur.

Team'et bestemmer

Skolen har en kultur omkring, hvordan de er som kolleger.

»Vi uddanner lærerne, og de har

stor frihed. Mht. metodefrihed er svaret både ja og nej. Man skal diskutere det i sit team,« siger Louise Brandt, og tilføjer:

»Vi tager da en del ting ind udefra, men vi er ikke en læringsstil-skole.«

»Metodefrihed? Egentlig ikke. Tilgangen til barnet er vigtigst. Man er bedst der, hvor man tror på det selv. Det handler derfor også om at få lærerne til at brænde, lytte og skabe udviklingsrammer. Med uddannelse og tage dem alvorligt fagligt. Men vi vil også have det sjovt sammen. Vi er gode til fester,« siger Gitte Baaring Hansen.

Hvert andet år er alle ansatte en 3-4 dage i f.eks. Lissabon, Rom, Paris, Barcelona, Madrid.

»Der lærer vi hinanden at kende meget bedre. Folk betaler noget af det selv og investerer tid i det. De får ikke timer til det. Alle er med, og man skal ville det,« siger Gitte Baaring Hansen.

Bebyggelsesprocent på 100

Skolen totalrenoverede deres overbygning i 2011 for fire mio. kr. Den er ombygget på det samme sted, fordi bebyggelsesprocenten er på 100.

Det blev revet ned og bygget op igen med lydisolering, ventilation, nye vægge og det at tænke rummene ind i undervisningen. En amfiteatertrappe, hvor samtlige elever i overbygningen kan sidde i forbindelse med oplæg og gruppemøder. Desuden fleksible møbler og interaktive tavler.

I går besluttede skolen, at de interaktive tavler skal op i alle klasser.

»Vores pædagogiske dage næste år skal derfor indeholde noget om, hvad de nye tavler kan, så lærerne bliver uddannet til at bruge dem. Vi har pædagogiske dage hvert år, fem dage årligt, hvor vi diskuterer pædagogik. Imens underviser forældrene,« fortæller Louise Brandt.

Forældrene har også forpligtelser i form af arbejdsweekend en gang årligt. Ligesom de deltager aktivt i forældresamarbejdet.

»Forældrene arbejder meget her. Nogle udfylder det ikke. Forældrene er meget "på". Det kræver ressourcer. Bestyrelsen bruger mange timer på arbejdet, og de bestyrer jo en virksomhed med en omsætning på 15 mio. kr. i deres fritid. Vi har været heldige med at finde forældre til bestyrelsen. Men vi spørger dem inden, prikker

dem på skulderen mm.,« siger Gitte Baaring Hansen.

Hvornår ringer klokken?

Dagen begynder med skema med indlagt pause, men hvis børnene har gang i noget, kan de fortsætte.

»Vi har ingen klokke bortset fra en gang om morgenen, og det er en udfordring i det moderne samfund. Noget vore unge lærere spørger til: hvornår ringer klokken? Den fleksibilitet giver til gengæld udvikling og ro til fordybelse og kvalitet. Det giver mening for os.«

De fælles projekter er hovedsageligt i afdelingen og de enkelte team. Hele skolen er sammen om fastelavn og jul, fælles emneuger samt to gigantiske fester. Desuden er alle minus 0. klasse af sted på lejr hvert år med undtagelse af jubilæumsår.

6. klasses lejrskole er en rejse i Norden med udveksling med en skole i Lofoten. Overbygningen har desuden en fælles lejrskole. 8. klasse er en uge i England, 9. klasse i Tyskland og 10. klasse er tre uger i Gambia. Det har skolen gjort i 15 år, og det er prioriteret ret højt. Overbygningen tjente 140.000 kr. fra et loppemarked til turen, men der er også en del egenbetaling.

»Vores skolepenge ligger relativt højt pga. vores undervisningstilbud inkl. rejser. Også fordi vi vælger at holde klassekvotienten nede på 20 i hver klasse – det er vigtigt, men vi diskuterer det ofte. For nogle har det stor betydning. Men også en nødvendighed pga. pladsen. Vi sidder tæt. Men vi er selvejende og ret velkonso-liderede og har derfor indtil videre råd til det,« siger Gitte Baaring Hansen.

Mange lærere søger job her på trods af afstanden til København. For nogle år siden var det svært. Skolen har flere lærere fra København, men langt de fleste er herfra.

Fakta om Helsingør Lille Skole

www.lilleskolen.dk

Trindeling:

0. - 2. klasse = lille

3. - 6. klasse = mellem

7. - 10. klasse = overbygning

SFO tilknyttet (fra 0.-3. klasse) Alle vælger den.

Skolepenge – friplads mm:

Skolepenge (0. - 3.klasse): kr.1.529 pr. måned i 11 måneder

Skolepenge (4. - 10.klasse): kr. 1.770 pr. måned i 11 måneder

Skolefritidsordning: kr. 994 pr. måned i 11 måneder

Skolen afsætter på budgettet:

ca. 325.000 kr. til søskendemoderationer

ca. 100.000 kr. til fripladser (1/2, 1/3, og 1/4)

Skolens lokaler: Knap 1.700 m² bygninger

Ansatte:

20 lærere (inkl. ledelse)

6 pædagoger

2 rengøringsassistenter

1 pedel

1 skolesekretær

Elevtal pr. 5. september:

2011: 216

2010: 210

2009: 208

2008: 207

2007: 208

At skabe ungdomskultur

Hvert år er der teater i mellemgruppen, hvor de samarbejder i fire uger. Overbygningen skifter hvert år mellem et to-ugers projekt med teater eller Danmarksprojekt. I år er det Danmarksprojekt, hvor eleverne har boet på andre lilleskoler på Sjælland. Her undersøger de lokalområdet.

»Det er både et fagligt fællesskab, men det handler også om at skabe ungdomskultur. Det skal være sjovt at være ung, og vi skal finde en form og fællesskabsskabende ting i overbygningen,« understreger de to.

I forhold til konflikter og mobning har skolen forskellige forløb og sætter meget ind på at tage det i opløbet.

»Vi sætter fokus på, at vi her har et barn i vanskeligheder. Vi ser ikke kun på, hvem der er ofret. Alle skal indgå for at ændre det. Vi bruger

”Trin for Trin” hos de små til forebyggelse og inddragelse af forældrene, hvor børn og forældrene taler om det,« siger Louise Brandt.

»Vi siger ikke, at vi ikke har mobning. Vi kan opdage det før, fordi vi er et lille sted. Mobning er en opgave for alle. Vi snakker om det på forældre-møder, og forældreinddragelse er vigtig.

Forældrene er forpligtede til at kontakte hinanden, hvis der er noget i vejen,« supplerer Gitte Baaring Hansen.

Lærerne forklarer allerede på første møde i børnehaveklassen, hvilke værdier skolen har her.

Der er desuden fokus på, at det ikke handler om at pege fingre.

»Vi har et omgangstone kodeks, og folk skal respektere hinanden og tale ordentligt til hinanden.«

Børn med selvtillid

På spørgsmålet om, hvad skolen gerne vil være kendt for, lyder svaret prompte:

»Et stort fællesskab på tværs. Glade børn med selvtillid. Børn, der tør stå frem. Kreative børn med appetit på livet. Vi behandler alle ligeværdigt og alle er velkomne her. En selvfølge, at fagligheden er i orden,« siger Louise Brandt.

»At her er rart at være, og det siger folk faktisk om os. Vi vil gerne have, at forældre siger ”Her kunne jeg tænke mig, at mit barn skal gå”. At her er en god og rar grundstemning. Og nå ja, at vi har den rigtig, rigtig gode skole,« siger Gitte Baaring Hansen.